

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

(ش)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

معاونت آموزش

دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد آموزش شایستگی

کار با تجهیزات هیدرولیکی و پنوماتیکی

گروه شغلی برق

کد استاندارد

۳۱۱۳-۰۵/۰۳۰/۱

تاریخ تدوین: ۱۳۹۱/۱۰/۱

تدوین کنندگان استاندارد آموزش

ردیف	نام و نام خانوادگی	مدرک و رشته تحصیلی	سمت	سابقه کار	پست الکترونیک
۱	حسین اسکندری	کارشناسی ارشد برق	مدرس دانشگاه آزاد اسلامی و دانشگاه جامع علمی کاربردی	۱۵ سال	Eskandari.sh@gmail.com
۲	رضا صدرایی	کارشناسی ارشد برق	مدرس دانشگاه آزاد اسلامی، مشاور فنی و کارشناس برق مراکز صنعتی	۱۰ سال	rsadraee@yahoo.com
۳	محمد رضا گمرکی	کارشناسی برق	مدرس آموزشکده های فنی و حرفه ای و مدیر پژوهه مراکز صنعتی	۱۰ سال	Gomroki@gmail.com
۴	سید پرویز موسوی	کارданی برق	مربی سازمان آموزش فنی و حرفه ای و مدیر پژوهه مراکز صنعتی	۱۶ سال	Asrenovin.malayer@gmail.com
۵	اکبر قجاوند	کارشناسی برق	هنر آموز آموزش و پرورش و مهندس مشاور	۱۶ سال	Ghojavandakbar@yahoo.com
۶	علیرضا حجرگشت	کارشناسی برق	هنر آموز آموزش و پرورش و مدیر پژوهه مراکز صنعتی و مهندس ناظر	۱۶ سال	Beh.hgasht@gmail.com
۷	امیر فلاحتی	کارشناسی برق	مربی سازمان آموزش فنی و حرفه ای و مهندس طراح مراکز صنعتی	۹ سال	Amir.falahi@yahoo.com
۸	لیلا فرهادی راد	کارشناسی برق	کارشناس آموزش فنی و حرفه ای و رئیس کمیته تخصصی برق	۷ سال	Farhadirad_۵۰۷۳@yahoo.com

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالي ، بخش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور ، پلاک ۲۵۹

دورنگار : ۶۶۹۴۴۱۱۷

تلفن : ۶۶۵۶۹۹۰۰ - ۹

پست الکترونیک: Barnamehdarci @ yahoo.com

ناظارت بر تدوین محتوا و تصویب :

کد استاندارد : ۳۱۱۳-۰۵/۰۳۰/۱

اعضاء کمیسیون تخصصی:

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد :

فرآیند اصلاح و بازنگری :

مشخصات استاندارد آموزش شایستگی

عنوان:
کار با تجهیزات هیدرولیکی و پنوماتیکی
شرح :
کارآموز با گذراندن این دوره می تواند از عهده کنترل حرکت در سیستم های هیدرولیکی و پنوماتیکی ، کنترل فشار در سیستمهای هیدرولیکی و پنوماتیکی و کنترل الکترونیکی و نرم افزار سیستم های هیدرولیکی و پنوماتیکی برآید.
ویژگی های کارآموز ورودی :
حداقل میزان تحصیلات : دبیلم
حداقل توانایی جسمی و ذهنی : سلامت کامل جسمی و ذهنی
شاپیشی پیش نیاز : اندازه گیری الکتریکی
طول دوره آموزش :
طول دوره آموزش : ۳۲ ساعت
- زمان آموزش نظری : ۸ ساعت
- زمان آموزش عملی : ۲۴ ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)
- کتبی : % ۲۵
- عملی : % ۶۵
- اخلاق حرفه ای : % ۱۰
صلاحیت های حرفه ای مریبان :
دارای حداقل مدرک کارشناسی برق با حداقل ۳ سال سابقه کار مرتبط

استاندارد آموزش

- برگه‌ی عناصر شایستگی و معیارهای عملکرد

عنصر شایستگی	معیار عملکرد
۱- کنترل حرکت در سیستم های هیدرولیکی و پنوماتیکی	۱- محاسبه مقادیر مختلف انتقال فشار و نیروی خروجی ۲- پلاک خوانی و کاتالوگ خوانی مشخصات پمپ ها ، سیلندرها و موتورها ۳- اجرای چندمدار هیدرولیکی و پنوماتیکی ۴- رعایت نکات ایمنی و حفاظتی هنگام آزمایش مدارها (تحت فشار)
۲- کنترل فشار در سیستم های هیدرولیکی و پنوماتیکی	۱- به کارگیری انواع شیرها در مدارهای مختلف ۲- کاتالوگ و پلاک خوانی مشخصات شیرهای کنترل فشار و جریان ۳- رعایت نکات ایمنی و حفاظتی هنگام آزمایش مدارهای (تحت فشار)
۳- کنترل الکترونیکی و نرم افزار سیستم های هیدرولیکی و پنوماتیکی	۱- نصب نرم افزار سیستم های هیدرولیکی و پنوماتیکی ۲- شبیه سازی و آزمایش چندمدار هیدرولیکی و پنوماتیکی با نرم افزار

استاندارد آموزش

برگه تحلیل آموزش : کنترل حرکت در سیستم های هیدرولیکی و پنوماتیکی

دانش :	زمان اسمی آموزش : ۳ ساعت
	<ul style="list-style-type: none"> - کاربرد انرژی سیالات - مقایسه هیدرولیک با نیوماتیک - استانداردها و کاربردها (... , ISO , ANSI , SAE , ASTM , NFPA) - قانون پاسکال ، انتقال و تغییر مقدار نیرو (رابطه بین فشار ، نیرو و سطح) - واحدهای تامین قدرت سیستم های هیدرولیکی و پنوماتیکی (واحد محرکه اولیه و پمپ ها) - واحد کنترل سیستم های هیدرولیکی و پنوماتیکی (شیرهای کنترل حرکت ، کنترل فشار و کنترل شدت جریان) - واحد قدرت خروجی سیستم های هیدرولیکی و پنوماتیکی (عملگرها ، سیلندر ، موتور و ...) و مکانیزم انتقال قدرت به بار خارجی - شیر یک طرفه ، شیر با ساقمه شناور ، شیرهای کنترل جهت (دو راهه ، سه راهه و چهار راهه) - روش های تحریک و نصب شیرهای کنترل جهت - مدارهای ساده هیدرولیکی و پنوماتیکی (مانند مدار کنترل یک سیلندر با امکان خنثی کردن وزنه ، استفاده از شیر با ساقمه شناور Shuttle valve
مهارت :	زمان اسمی آموزش : ۹ ساعت
	<ul style="list-style-type: none"> - محاسبه مقادیر مختلف انتقال فشار و نیروی خارجی - کاتالوگ و پلاک خوانی مشخصات پمپ ها (پیستونی ، چرخ دنده ای ، پره ای ، با فشار قابل تنظیم و ...) - کاتالوگ و پلاک خوانی مشخصات سیلندرها و موتورها در سیستم های هیدرولیکی و پنوماتیکی - اجرای چندمدار (ساده) هیدرولیکی و پنوماتیکی (مانند مدارهای ذکر شده در دانش) - رعایت نکات ایمنی و حفاظتی هنگام آزمایش مدارهای تحت فشار
نگرش :	
	<ul style="list-style-type: none"> - مدیریت زمان - رعایت آراستگی در محیط کار - صرفه جویی در مصرف مواد - استفاده و نگهداری صحیح ابزار و تجهیزات

استاندارد آموزش

برگه تحلیل آموزش : کنترل فشار در سیستم های هیدرولیکی و پنوماتیکی

دانش :	زمان اسمی آموزش : ۲ ساعت
<ul style="list-style-type: none"> - انواع شیرهای (فشارکن ، تخلیه فشار ، کاهنده فشار ، توالی ، خنثی کننده وزن ، ترمز موتور) - پمپ با فشار قابل تنظیم (برای کنترل فشار) - نحوه نصب شیرهای کنترل فشار - مشخصات شیرهای کنترل فشار - شیرهای کنترل جریان ، مشخصات و مدارهای کنترل جریان - قطعه های فرعی در سیستم هیدرولیکی (آکومولاتورها، تقویت کننده های فشار، مخزن هیدرولیک ، مبدل حرارتی ، فیلترها و ...) - ادوات اندازه گیری (فشار سنج ها ، فلومترها، دماسنج ها و کنترل کننده های دما) - فیتنگ ها و مجراهای انتقال سیال (لوله های جدار ضخیم و نازک ، شیلنگ ها و ...) - یاتاقان ها و حلقه های آب بندی - سیالات در سیستم های هیدرولیکی و پنوماتیکی	زمان اسمی آموزش : ۶ ساعت
مهارت :	<ul style="list-style-type: none"> - به کارگیری شیر فشار شکن ضربی در مدار - استفاده از شیر تخلیه فشار در یک مدار کنترل حرکت رو به جلو یک سیلندر - به کارگیری شیر کاهنده فشار در مدار - استفاده از شیر توالی در یک مدار (کامل) گیره و خم کاری هیدرولیکی - استفاده از شیر ترمز در یک مدار - استفاده از پمپ با فشار قابل تنظیم در مدار کنترل یک پرس هیدرولیکی - نصب شیرهای کنترل فشار (با نصب مستقیم و نصب بر روی پایه رابط) - کاتالوگ و پلاک خوانی مشخصات شیرهای کنترل فشار - اجرای مدارهای کنترل جریان (مانند کنترل خروجی از سیلندر ، هم در حرکت رو به جلو و هم حرکت رو به عقب سیلندر) - کاتالوگ و پلاک خوانی مشخصات شیرهای کنترل جریان - رعایت نکات ایمنی و حفاظتی هنگام آزمایش مدارهای تحت فشار

استاندارد آموزش

برگه تحلیل آموزش : کنترل فشار در سیستم های هیدرولیکی و پنوماتیکی

نگرش:

- مدیریت زمان

- رعایت آر استگی در محیط کار

- صرفه جویی در مصرف مواد

- استفاده و نگهداری صحیح ابزار و تجهیزات

استاندارد آموزش

برگه تحلیل آموزش : کنترل الکترونیکی و نرم افزار سیستم های هیدرولیکی و پنوماتیکی

زمان اسمی آموزش : ۳ ساعت	دانش :
	<ul style="list-style-type: none"> - شیرهای سلئونوئیدی - شیرهای تناسی و شیرها سرو (Proportional valves) - کنترل پمپ ها - نرم افزارهای سیستم های هیدرولیکی و پنوماتیکی - نحوه شبیه سازی و آزمایش مدارهای هیدرولیکی و پنوماتیکی در نرم افزار
زمان اسمی آموزش : ۹ ساعت	مهارت :
	<ul style="list-style-type: none"> - نصب نرم افزار سیستم های هیدرولیکی و پنوماتیکی - شبیه سازی و آزمایش چند مدار ساده هیدرولیکی و پنوماتیکی با نرم افزار
	نگرش:
	<ul style="list-style-type: none"> - مدیریت زمان - رعایت آراستگی در محیط کار - صرفه جویی در مصرف مواد - استفاده و نگهداری صحیح ابزار و تجهیزات

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	ست کامل آموزشی سیستم هیدرولیکی	-	۳سری	
۲	ست کامل آموزشی سیستم پنوماتیکی	-	۵سری	
۳	جعبه کمک های اولیه	کامل و دارای لوازم مربوط به شکستگی، جراحت، سوختگی	۱سری	
۴	کپسول آتش نشانی	پودر خشک - ۶ کیلوگرمی	۱ عدد	
۵	کپسول آتش نشانی	CO ₂	۱ عدد	
۶	رایانه	با کلیه متعلقات ان	۱ دستگاه	
۷	میز	مخصوص رایانه	۱ عدد	
۸	میز	آزمایشگاهی	۵ عدد	
۹	صندلی	دسته دار	۱۵ عدد	
۱۰	صندلی مربی	طبی و چرخدار	۲ عدد	
۱۱	میز	مربی	۱ عدد	
۱۲	پوستر آموزشی	ایمنی در کارگاه	۱سری	
۱۳	پوستر آموزشی	مربوطه	۱سری	
۱۴	ups	برق اضطراری رایانه	۱ عدد	
۱۵	وایت برد	بزرگ	۱ عدد	
۱۶	چاپگر	-	۱ دستگاه	
۱۷	اسکنر	-	۱ دستگاه	
۱۸	دیتا پروژکتور	-	۱ دستگاه	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود.

- برگه استاندارد مواد -

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	کاغذ A4	-	۱ بسته	
۲	DVD یا CD	-	۱۵ عدد	

: توجه

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد ابزار -

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	نرم افزارهای سیستم های هیدرولیکی و پنوماتیکی	-	۱ سری از هر کدام	
۲	فلاش مموری	۸ GB	۱ عدد	

: توجه

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .